

กฤษณ์ พิเนตรเสถียร 2551: การสำรวจชนิดของผีเสื้อกลางวัน การเลี้ยงเพิ่มปริมาณและการอนุรักษ์
 ในสวนผีเสื้อธรรมชาติของ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว จังหวัดชลบุรี ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
 (กัญญา) สาขากัญญา ภาควิชากัญญา ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: อาจารย์สุรเชษฐ จามรบาน,
 Ph.D. 152 หน้า

การสำรวจชนิดของผีเสื้อกลางวัน และปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณผีเสื้อที่พบในสวนผีเสื้อธรรมชาติ สวน
 สัตว์เปิดเขาเขียว จังหวัดชลบุรี ทำการเก็บตัวอย่างโดยใช้สวิงโฉบผีเสื้อ เดือนละ 1 ครั้ง ครั้งละ 1 วัน ช่วงเช้า
 9.00-10.00 น. ช่วงบ่าย 15.00-16.00 น. เป็นเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ 2548 ถึงเดือน มกราคม 2549 พบ
 ผีเสื้อกลางวันทั้งหมด 47 ชนิด ใน 6 วงศ์ เมื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความหลากหลายชนิดของผีเสื้อกลางวัน โดย
 วิธีของ Shannon- Wiener's index พบว่า ช่วงบ่ายมีค่า $H' = 2.29$ รองลงมาคือช่วงเช้ามืดมีค่า $H' = 2.19$ ตามลำดับ
 เนื่องจากสวนผีเสื้อธรรมชาติอยู่ใกล้เขาเขียวซึ่งมีพืชชนิดต่างๆที่เป็นพืชอาหารของตัวหนอนและตัวเต็มวัยผีเสื้อ
 จึงนำมาทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพืชอาหารกับผีเสื้อกลางวัน สำรวจพบพืชที่ตัวหนอนผีเสื้อสามารถใช้
 ใช้เป็นอาหารได้ 22 ชนิด ใน 15 วงศ์ และพืชดอกที่ตัวเต็มวัยผีเสื้อสามารถใช้เป็นอาหาร ได้ 15 ชนิด ใน 8 วงศ์

จากการศึกษาวงจรชีวิตของผีเสื้อกลางวัน ภายในห้องปฏิบัติการอุณหภูมิ 26.5 องศาเซลเซียส พบว่า
 สามารถเลี้ยงผีเสื้อกลางวัน ได้จำนวน 16 ชนิด

ทำการแบ่งกลุ่มและคัดเลือกชนิดผีเสื้อกลางวันที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงได้เป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่ม 1 เลี้ยง
 เพื่อเพิ่มปริมาณในช่วงเดือน สิงหาคม- มกราคม คือ ผีเสื้อหนอนอุรุมธรรมดา (*Catopsilia pomona* Fabricius)
 ผีเสื้อจระกานอนยี่โถ (*Euploea core* Cramer) และผีเสื้อหนอนใบรักธรรมดา (*Danaus chrysippus* L.) และกลุ่ม
 2 เลี้ยงตลอดทั้งปี เพื่อเพิ่มความหลากหลายชนิด จำนวน 5 ชนิด คือ ผีเสื้อหนอนใบรักลายเสือ (*Danaus genutia*
 Cramer) ผีเสื้อกะทกรกธรรมดา (*Cethosia cyane* Fruhstorfer) ผีเสื้อหางตุ้มจูดชมพู (*Pachliopta aristolochiae*
 Rothschild) ผีเสื้อหางติ่งธรรมดา (*Papilio polytes* Cramer) และผีเสื้องูทองธรรมดา (*Troides aeacus* C & R
 Felder)

ทำการอนุรักษ์ผีเสื้อโดยวิธีการจัดสวนผีเสื้อธรรมชาติใหม่ ให้มีพืชอาหารตัวหนอนผีเสื้อจากเดิม 30
 ดัน เพิ่มขึ้นเป็น 627 ดัน และพืชอาหารตัวเต็มวัยผีเสื้อจากเดิม 209 ดัน เพิ่มขึ้นเป็น 1,006 ดัน เพื่อให้ผีเสื้อมีอาหาร
 ตลอดทั้งปี มีสนามหญ้าเป็นบริเวณกว้าง มีมุมพักผ่อนเป็นศาลาซึ่งทำทางเดินเท้าเข้าไปถึง เมื่อจัดสวนผีเสื้อ
 ธรรมชาติเสร็จแล้ว นำผีเสื้อที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงและเพิ่มปริมาณมาปล่อยในสวนผีเสื้อธรรมชาติ พบว่า
 ปริมาณผีเสื้อที่พบมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมาชมสวนผีเสื้อธรรมชาติได้เพิ่มมากขึ้น

Krit Phinetsathian 2008: Survey and Mass Rearing the Butterfly and Conservation in the Natural Butterfly Garden in Khaokheow Open Zoo, Chon Buri Province. Master of Science (Entomology), Major Field: Entomology, Department of Entomology. Thesis Advisor: Mr. Surachate Jamornman, Ph.D. 152 pages.

Butterflies survey and factors effect on butterflies population were studied in the Natural Butterfly Garden in Khaokheow Open Zoo, Chon Buri Province. The butterflies were monthly (a day/month) collected by sweeping during 9.00 -10.00 a.m. and 15.00 -16.00 p.m. all year round from February 2005 to January 2006 the result indicated that the number of the butterflies found 47 species in 6 families. The highest diversity of the butterflies measured by Shannon-Wiener's index was found in the afternoon with $H' = 2.29$ and in the morning with $H' = 2.19$. Because of the Khaokheow Open Zoo has diverse flora, which is host plants of butterfly larva, it encouraged the diversity. The study on the relation between feed and butterflies was found that host plants of larva butterflies were 22 species in 15 families and host plants of adult butterflies were 15 species in 8 families.

The study on life cycle of the butterflies in the room under temperature 26.5 °C found that could mass rearing 16 species.

Separated group and chose the suitable butterfly for mass rearing in 2 groups. The first group mass rearing for increased the number in August – January were *Catopsilia pomona* Fabricius, *Euploea core* Cramer and *Danaus chrysippus* L. the second group mass rearing all year for species diversity were *Danaus genutia* Cramer, *Cethosia cyane* Fruhstorfer, *Pachliopta aristolochiae* Rothschild, *Papilio polytes* Cramer and *Troides aeacus* C & R Felder.

Conservation the butterflies by the Natural Butterfly Garden management to have the butterfly host plants all the time. The main idea was planted the butterfly larva host plants from 30 to 627 and the adult butterfly host plants from 209 to 1,006. Arranged the open space to make the area lookwide. Provided sitting corner under and set path to the gazebo. After completed the landscape and introduced the suitable butterfly for mass rearing into the Natural Butterfly Garden , the result suggested that it could be attracted the butterflies and looked beautiful where attractive the traveler to site seeing much more.